

Konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning till föreskrifter Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby, saknr L 80

A Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Jordbruksverket avser att föreslå en ny författning med saknummer L80, den får då namnet Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby. Huvuddelen av bestämmelserna har flyttats över oförändrade från Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (DFS 2004:16) om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby.

Det finns problem med att hålla fåglar i fångenskap, de visar ofta onormala beteenden. Jordbruksverket önskar därför att göra några förändringar som kan förbättra fåglarnas situation. Det har också arbetats fram en ny författning som reglerar kaninhållningen för produktionsdjur, Jordbruksverket anser att bl.a. minimimåtten för sällskapskaniner och produktionskaniner bör vara likadana, därför föreslås vissa förändringar för kaniner i denna författning.

1 kap. Inledning

1 kap. 1 § Jordbruksverket föreslår också att ta bort undantaget i 1 kap. 1 § för prydnadsfjäderfä. Eftersom L 80 enligt den första paragrafen inte gäller för prydnadsfjäderfä så har dessa fåglar hamnat utanför någon detaljreglering. Om man tar bort undantaget så kommer djurparksföreskrifterna (enligt 1 kap. 6 § L 80) att gälla även dessa fåglar då de hålls för sällskap och hobby, liksom alla andra djur som hålls för sällskap och hobby och som inte finns med i L 80. Djurparksföreskrifterna används redan nu som en riktlinje för hur dessa fåglar ska hållas eftersom de är de enda regler för dessa fåglar som finns. Det blir enklare både för de som har fåglarna och även för kontrollmyndigheten när alla vet vilka krav som gäller.

1 kap. 3 § Jordbruksverket har lagt till en definition om *vingtrimning* i denna paragraf.

1 kap. 4 § Jordbruksverket har ändrat så att författningen hänvisar till rätt undantag som numera finns i Artskyddsförordningen.

1 kap. 6 § Jordbruksverket har ändrat hänvisningen till den nu gällande författningen.

6 kap. Burfåglar

Det framgår av 2 § djurskyddslagen (1988:534) att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Vidare kan man läsa i 4 § (samma lag) att djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt.

Det finns en hel del forskning om beteendestörningar hos burfåglar och då främst papegojor. Van Zeeland (2009) skriver t.ex.: ”I fångenskap är papegojor benägna att utveckla en hel rad av beteende störningar som bitande, skrikande, fjäderplockning, självstypning, humanriktade sexuella beteenden och uppvisande av fobier eller stereotypa beteenden (Davis 1991; Meehan et al 2004; Lightfoot and Nacewicz 2006). I många fall kan dessa störningar tolkas som överdrivna eller som en utvidgning av normala beteenden, som en reaktion på olämpliga stimuli i miljön och/eller tidig avvänjning och/eller social isolering (Garner et al 2003; Meehan et al 2003b, 2004; Lightfoot and Nacewicz 2006; Schmidt et al 2006).”

När det gäller fåglar så är förmågan att flyga kanske det tydligaste särdraget. Flykt är också en mycket viktig del av fåglars naturliga beteende och påverkar hur de interagerar med varandra, hur de födosöker och en rad andra hänseenden i fåglarnas dagliga liv. När forskrifterna som reglerar hur fåglar ska hållas i djurparker (13 kap. 19 § och 14 kap. 1 § DFS 2004:19) utformades tog man hänsyn till flyktens betydelse och förbjöd (med några undantag) vingklippning och andra metoder att begränsa flygförmågan hos fåglar som hålls i djurparker.

Situationen för burfåglar som ägs av privatpersoner ser annorlunda ut. Det är relativt vanligt att burfåglar och framför allt papegojor (*Psittiformes*) vingtrimmas för att underlätta hanteringen av fågeln. Men vingtrimning är kontroversiellt och omdebatterat även inom fågelhobbyn eftersom förfarandet kan orsaka olika medicinska- och beteendemässiga störningar. Från hobbyns sida har därför en tydlig tolkning av 4 § djurskyddslagen med avseende på vingtrimning efterlysts. Mot bakgrund av denna strävan efter enhetlighet och framförallt lagtexten (se ovan), har tidigare ett förslag att förbjuda alla sätt att begränsa flygförmågan hos burfåglar som hålls för sällskap eller hobby lagts fram av Jordbruksverket.

Förslaget att förbjuda vingtrimning möttes av kritik från delar av framförallt fågelhobbyn och zoohandeln som framhöll att om vingklippning inte tillåts kommer fåglarna att bli sittande i sina burar och aldrig få komma ut, vilket skulle inverka mer menligt på fåglarnas hälsa än att tillåta vingtrimning.

När Jordbruksverket utredde frågan om burfågelhållning framkom ytterligare problem. Det är från resultatet av undersökningen uppenbart att det är mycket svårt att ge burfåglar en bra miljö så att de mår bra. Några av problemen är:

- Burfåglar som hålls i för små burar utvecklar bland annat svårbehandlade motoriska stereotypier/beteendestörningar.

- Burfåglar som har begränsade möjligheter att utföra naturliga födosöks- och ätbeteenden drabbas ofta av orala beteendestereotyper. Burstorleken och olika berikningsmetoder påverkar möjligheterna att utföra födosöks- och ätbeteenden.
- Beteendestörningar uppstår vid avsaknad av sociala kontakter med artfränder.
- Vingtrimning kan leda till att fåglar utvecklar fjäderplockningsbeteendet, som är en allvarlig beteendestörning.

För att förbättra fåglarnas situation föreslås nu dessa förändringar: Det blir begränsningar i hur man får vingtrimma fåglar som ägs av privatpersoner, det blir ett starkare allmänt råd om handmatning av fåglar, större fokus på hur miljöberikning ska utföras och hur ofta m.m., större krav på att fåglar med behov av sociala kontakter med andra fåglar ska hållas tillsammans med artfränder införs. Möjlighet till flygning ses som en del av miljöberikningen vilket förtydligas i ett allmänt råd.

6 kap. 1 § gör ett tydligare allmänt råd om att fåglar som inte i naturen lever solitärt bör ha sällskap av en fågel, artfrände eller av samma släkte. Det påpekas att om fågelns behov av sällskap ska täckas av en mänsklig kontakt, så krävs det att människan är tillsammans med fågelns en stor del av dagen därför att fåglar ofta är mycket sociala djur och behöver sällskap. Meehan et al (2002) rapporterar att parhållna papegojor spenderade mindre tid med att sitta och vila och mera tid med att klättra, flyga, gå och interagera med berikningen. Burkamraten gav en konstant förändring av miljön och gav möjligheter för undersökning och lek. Meehan et al (2002) rapporterade dessutom att de parhållna papegojorna inte utvecklade några stereotyper under studiens gång, men att 4 av 7 ensamhållna papegojorna gjorde det, fastän frekvensen av utförandet var ganska låg. Troligtvis är det bäst med en artfrände, men det kan vara svårt att få tag i en artfrände till en redan befintlig fågel, därför har verket valt att hänvisa till att fåglar ska ha sällskap av en annan fågel av samma art eller släkte.

6 kap. 2 § föreskriver om begränsningar i vingklippning. Unga fåglar får inte vingklippas för att de ska lära sig flyga ordentligt. Har de inte lärt sig det när de är unga kan det vara svårt att få dem att flyga bra när de är äldre. Det har visat sig att flyga är en instinktiv reflex (Doolen 2011). Men färdigheter som att vända i luften, att säkert flyga ner och landa kräver träning för att kunna bemästras (Doolen 2011).

6 kap. 4 § Jordbruksverket föreslår ett tillägg i det allmänna rådet där det påpekas att handmatning av fåglar endast bör ske om föräldrafåglarna inte vill eller kan. Det finns en del forskning på handuppfödda fåglar och Sisterman (2000 i Schmidt et al 2006) demonstrerar att handuppfödda arapapegojor, grå jako och kakaduor har signifikant mer problem med att fortplanta sig och binda sig med artfränder än fåglar som inte blivit handuppfödda. Schmidt et al (2006) skriver: "Handuppfödda papegojor väljer en specifik människa som en partner. Detta triggas frustration hos fåglar, eftersom deras band till människan inte fullt ut kan tillfredsställa deras sociala krav och människan förstår ofta inte eller reagerar inte i överensstämmelse med fågelns kroppsspråk. Därför kan handuppfödda grå jako utveckla frustrations relaterade eller uppmärksamhets sökande beteendestörningar. Till skillnad mot föräldrauppfödda papegojor, vilka också ofta binder sig till en person, är handuppfödda papegojor präglade på människor och tycks vara socialt mera beroende av dem." De skriver också att "Om föräldrarna inte matar sin avkomma tillräckligt, kan man ge tillskottsmatning (samtidigt som de är kvar hos föräldrarna). Denna metod har vanligen den fördelen att fågelungarna blir tama." Det allmänna rådet mot att handmata fåglar föreslås även gälla duvor i 14 kap. 2 §.

6 kap. 7 § Jordbruksverket föreslår också att undantaget från måttföreskrifterna i 6 kap. 6 § vid exteriöra utställningar för privatpersoners fåglar tas bort så att burmåttan i L 80 ska gälla även vid dessa utställningar. Det finns inga godtagbara skäl till varför fåglar vid utställningar ska ha mindre burar än vad de har i hemmet. En utställning är en betydligt stressigare miljö för fågeln och dess behov av att komma undan är med sannolikhet ännu större på en utställning än när den är hemma. Därför bör fågeln åtminstone ha samma mått på buren vid utställningar som den har hemma.

6 kap. 9 § Jordbruksverket föreslår en förändring av denna paragraf så att det blir ett tydligare krav på miljöberikning. Två av de beteenden som begränsas mest i fångenskap är födosök och rörelse (Snyder et al 1987 i Meehan och Mench 2002). I det allmänna rådet finns därför med att fåglar bör få tillfälle att dagligen få tillgång till ett utrymme där de kan flyga. I naturen förflyttar sig fåglar regelbundet flera kilometer mellan födoplatser och när de anländer till en plats som är rik på föda, så engagerar de sig i lokalt födosök, väljer mellan olika mat och manipulerar maten (Snyder et al 1987). Som kontrast hålls fåglar i fångenskap i en minimal miljö där mängden arbete och energi reduceras kraftigt i de olika ”födoaktiviteterna” (Oviatt och Millam 1997 i Meehan och Mench 2002). Meehan et al (2003) visade att miljön i buren spelar en viktig roll i utvecklingen av fjäderplockning som är vanlig bland burfåglar. I naturen spenderar fåglar upptill 6 timmar med att söka, välja och manipulera mat (Snyder et al 1987), men i fångenskap så konsumerar fåglarna sin mat på 30-72 minuter (Oviatt and Millam 1997). När fåglar inte kan utföra sina artspecifika beteenden eller när de inte ges lämpliga stimuli för dessa beteenden, kan de utveckla fjäderplockningsbeteenden (Jenkins 2001).

8 kap. Kaniner och gnagare

I och med att Jordbruksverket har arbetat fram nya föreskrifter för uppfödning och hållande av kanin för kött-, päls- och ullproduktion samt för dessas avelsdjur, så har verket gjort den bedömningen att även föreskrifterna för sällskapskaninerna ska revideras. Minsta måtten för sällskapskaniner föreslås ändras så att de överensstämmer med måtten som föreslås för kaniner i köttproduktion m.m.

I föreskriftsförslaget har utrymmeskraven anpassats till fem viktklasser (mot nuvarande tre) från mindre än 2 kg levande vikt upptill vikter över 6 kg. Kaninen har en rik rörelserepertoar såsom att hoppa, springa, krypa, starta, stoppa och dubbelhopp. Inhysning i traditionella bursystem för kanin medför svårigheter att tillgodose dessa naturliga beteenden (Morton 1995). Ett viktigt beteende hos kaninen är att stå upprätt på bakbenen utan att stöta i taket. För att kaninen ska kunna få utlopp för detta beteende är det viktigt att den har tillräckligt utrymme på höjden där kaninen kan stå upprest på bakbenen med uppräta öron. Tyngre kaniner har svårare att utföra vissa beteenden om utrymmet begränsas. När burmiljön inte tillåter tillräckligt med fysisk aktivitet så kan kaninerna utveckla benskörhet (osteoporos) (Lehman 1984 i Lidfors 1997). Combes et al (2010) visade t.ex. att större utrymmen för kaninerna gav större resistens mot frakturer på skenben och lårben (tibia och femur).

Förutom förändringarna i minimimåtten för kaniner, har även nedanstående paragrafer ändrats för att få en bättre harmonisering mellan L 100 och L 80 när det gäller kaninerna.

8 kap. 1 § Sista stycket är ett gammalt allmänt råd har nu blivit en regel: En hona får inte kontinuerligt hållas tillsammans med en köns mogen okastrerad hane.

Eftersom det föreslås vara ett krav i föreskrifterna produktionskaniner så har det ändrats till en bestämmelse även i L 80.

8 kap. 5 §. En ny paragraf om att: Kaninernas klor ska inspekteras regelbundet och klippas vid behov.

Denna bestämmelse är ny och föreslås i föreskrifterna för produktionskaniner, och det är ju lika viktigt att kaniner som hålls för sällskap inte får för långa klor som kan leda till skador.

8 kap. 8 § Sista stycket är ett nytt tillägg till paragrafen: Utomhusburar ska vara placerade så att djuren skyddas mot direkt solljus, vinddrag och nederbörd.

Detta är också en bestämmelse från förslaget för produktionskaniner. Dessa kriterier för utomhusburar är lika viktiga för sällskapsdjurs kaniner. Det är viktigt att kaninburen inte hamnar mot en vägg i söderläge om kaninerna inte har skugga, då det kan bli väldigt varmt för kaninerna på sommaren. Kaniner behöver naturligtvis även skydd mot nederbörd och vinddrag.

8 kap. 10 § Hänvisar till nya minimimått för kaniner.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Om man inte gör förändringarna för prydnadsfjäderfän så förblir området oreglerat och det kvarstår då en osäkerhet hos både prydnadsfjäderfäägarna och kontrollpersonalen om vilka regler som gäller, även om rekommendationen har varit att man redan nu ska följa djurparksreglerna för dessa fåglar.

Jordbruksverket ser inte att det finns någon annan alternativ lösning än att ändra i författningen för att öka burfåglarnas välfärd, eftersom så många fåglar i fångenskap visar upp beteendestörningar.

Eftersom det nu kommer nya bestämmelser för kaniner för produktion, som har tagits fram med hjälp av den forskning som finns idag skulle det vara konstigt om t.ex. minimimått inte skulle gälla även kaniner för sällskap och hobby. Om regleringen inte blir av så kommer framför allt stora kaniner fortfarande att sitta ganska små utrymmen som hämmar deras rörelser.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Alla som håller prydnadsfjäderfä, burfåglar och kaniner som husdjur och uppfödare av dessa samt zoohandlare kommer att beröras.

4. Uppgifter om vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

6 kapitlet. Burfåglar.

Zoofackhandeln och grossisterna kan komma att påverkas genom en ökad försäljning eftersom de nu bör sälja minst två fåglar om inte köparen har fåglar av samma släkte sedan tidigare, istället för en ensam fågel.

Vid utställningar måste man nu använda burar med mått som finns i L 80. Burar i den här storleken ska ju redan finnas i hemmet, möjligen måste någon köpa ytterligare en bur om inte alla fåglarna i buren ska med till utställningen. Dessa burar kommer att bli mer skrymmande att transportera till utställningen och de kommer också att ta mer plats på utställningen än vad utställningsburarna har gjort. Det är omöjligt att veta hur många som drabbas, då vi inte vet hur många fågelägare som ställer ut sina fåglar och hur många av dessa som behöver köpa ytterligare en bur. Enligt SCB:s undersökning från 2006 så finns det ca 82 250 hushåll med fåglar, men det finns inga siffror på hur många fåglar som finns i varje hushåll eller hur många som ställer ut sina fåglar. Hur stor bur man måste köpa beror på fågelns längd, inköp av små burar kan för små fåglar kosta 600-1000 kronor medan stora burar kan kosta uppåt 12 000 kronor.

8 kapitlet. Kaniner

Regleringsförslaget innebär ett antal förändringar som omfattar ombyggnation alternativt utfasning av befintliga burar med otillräckliga mått och bolådor eller inköp av nya burar. Antalet djurägare som kommer att beröras är svårt att ange, då ett fullständigt underlag saknas för hur många kaniner för sällskap och hobby som finns. Det blir inte så mycket förändringar för dem som har små kaniner, men de som har större kaniner måste skaffa nya större burar.

Om man har flera kaniner för sällskaps och hobby i fack kan kostnaden jämföras med dem som har produktionskaniner. Kostnaden blir då de första två raderna i tabellen.

Längre ner redovisas kostnader för inköp av burar.

Åtgärd	Kostnad för medelstort företag, ca kronor	Kostnad för hushållen totalt med kanin
Ombyggnad av kaninstall- omfattar rivning av befintliga burar och nybyggnation av 36 fack. Enligt uppgift från en av föreningarna i branschen är medeltalet för antalet burfack per djurhållare 34 st. Det kanske inte finns så många som håller kanin för sällskap och hobby som har så många kaniner.	1 850 kr per burfack – totalt 66.000 SEK för en anläggning med 36 fack.	Totalkostnad är omöjlig att beräkna då det saknas uppgifter om antalet djurägare som har den här typen av burar för kaniner för sällskap och hobby.
Byggnation av utomhusburar omfattar nybyggnad av fyrfack för stora djur	3 485 kr per burfack totalt 13,940 SEK för ett fyrfack.	
Köp av ny inomhusbur för sällskapsdjurskanin.	1 100 - 1800 kr per bur.	Totalkostnad för hushåll med kanin för sällskap och

		hobby är omöjligt att räkna ut. Enligt Manimalis rapport 2009 fanns då enligt SCB 86 581 hushåll med kaniner. Hur många kaniner som fanns i varje hushåll framgår inte och det är omöjligt att veta hur många av dessa hushåll som behöver köpa ny bur till sin kanin.
Köp av ny utomhusbur för sällskapsdjurskanin	1 100 – 3 500 kr per bur.	Se ovan.
Bolåda	Ca 125-250 kr	Totalkostnad för hushåll med kanin för sällskap och hobby är omöjlig att beräkna då det inte är känt hur många hushåll som föder upp kaniner och hur många av dessa som behöver byta ut bolådan.

Ombyggnad av kaninstall – exempel

Omfattning: Rivning av gamla burar
Nybyggnation av 36 fack

Materialkostnad	25 000 kr
Arbetskostnad	28 000 kr
<u>Moms</u>	<u>13 250 kr</u>
Summa	66 250 kr

Kostnad per fack 1 850 kr

Byggnad av utomhusburar – exempel

Omfattning: Nybyggnad av bur fyrfacks för stora kaniner

Materialkostnad	4 150 kr
Arbetskostnad	7 000 kr
<u>Moms</u>	<u>2 788 kr</u>
Summa	13 938 kr

Kostnad per burfack 3 485 kr

Beräkningarna baseras på uppgifter från yrkesverksam hantverkare (timkostnad 350 kr/timme, exkl. moms).

Kaninburen för utomhusbruk är i ett kraftigt utförande med utskjutande tak och med plåt på taket och sidorna. Det finns olika burtyper och konstruktioner att tillgå med varierande kostnader. När det gäller inomhusanläggning med boxar är kostnaden

förhållandevis ringa under förutsättning att de är avgränsade med nätramar. Däremot kan det bli fråga om betydligt högre kostnader om det är träväggar som används för delning av boxar.

Krav på bolåda till dräktiga kaninhonor och kaninhona med ungar finns redan men minimimåtten har i förslaget förändrats. Enligt de nya förslagen finns nu fem olika viktklasser även här mot tre innan. Många kan nog komma att behöva byta ut bolådan om de har bolådor med framför allt minsta tillåtna höjd idag, eftersom höjden har ökat i alla viktklasser.

5. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Lagstiftningsområdet är inte harmoniserat inom EU varken för burfåglar eller kaniner för sällskap och hobby.

6. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Eftersom regleringen bl.a. innebär krav på om- och nybyggnationer eller inköp av nya burar, vilket kräver en viss tid och kostnader så har tidpunkten för ikraftträdandet satts med hänsyn tagen till detta.

Behov av information till:

Hobbyföreningarna.

Uppfödare.

Zoofackhandlare.

Zoogrossister.

Veterinärer som i sin yrkesutövning utför vingtrimning.

Lämplig övergångstid är 1 år för burfåglar och för kaniner.

B Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

- () Regleringen bedöms inte få effekter för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt B.

- (x) Regleringen bedöms få effekter för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt B.

7. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Zoobutiker och de som föder upp kaniner för sällskap och hobby kommer att beröras. Det har varit svårt att få tag i uppgifter om hur många zoobutiker det finns, även om alla ska ha ett s.k. § 16 tillstånd. De tillstånd som länsstyrelserna har utfärdat sedan de tog över kontrollen kan man få fram i Djurskyddskontroll registret, men gamla tillstånd som kommunerna utfärdat har inte alla länsstyrelser fått in i registret ännu. Även om det går att få fram hur många § 16 tillstånd som gäller zoobutiker så är det ändå svårt att veta hur många av dessa som säljer kaniner. Vissa butiker säljer endast någon enstaka djurart som t.ex. fisk. Antal företag som föder upp och säljer sällskapskaniner är också okänt.

8. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

De nya reglerna kommer inte att innebära någon tidsåtgång förutom den tid som erfordras för att byta ut/bygga nya kaninburar och bolådor för dem som behöver det. Förslaget innebär inga administrativa kostnader.

Det finns dock ett par administrativa kostnader i författningen sedan förut:

I 3 kap. 2 § finns ett krav om att den som yrkesmässigt säljer djur ska lämna ett faktablad vid överlåtelsen av djuret. Denna bestämmelse har funnits med sedan den första L 80, SJVFS 1997:61 och kravet har funnits sedan 1 januari 1998. Men det är okänt hur många djur som säljs per dag och hur många faktablad som lämnas ut per dag. Faktabladen nyproduceras säkerligen inte vid varje försäljningstillfälle, utan iordningsställs för de djurarter som finns i butiken för att lämnas ut när ett djur säljs. Ett medel på 15 minuter har satts enligt tidigare konsekvensutredning.

I 5 kap. 19 § finns en bestämmelse om att det ska finnas en kontinuerligt uppdaterad arbetsinstruktion med plan för djurens skötsel i zoobutiker, djurgrossistanläggningar eller liknade anläggningar. Denna bestämmelse har funnits sedan SJVFS 2003:24, som trädde ikraft 1 juli 2003. Hur ofta en arbetsinstruktion uppdateras beror säkert på ett flertal orsaker, men tidsåtgången per gång har sedan tidigare konsekvensutredning satts till 60 min.

Förslaget medför därför inga nya administrativa bördor.

9. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

De kostnader som krävs beskrivs under 4:e punkten ovan.

10. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Jordbruksverket bedömer att förslagen inte kommer att påverka konkurrensförhållandena. Alla som har kaniner för sällskap och hobby berörs av förändringen. Alla företag med uppfödning av kaniner eller annan kaninhållning måste anpassa sig till de nya måttkraven på burar och därför kommer det inte att påverka konkurrensförhållandena för företagen eftersom det är lika för alla.

11. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Jordbruksverket bedömer att regleringen inte kommer att påverka företagen i andra avseenden.

12. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Jordbruksverket bedömer att det inte behöver tas några särskilda hänsyn till små företag vid utformning av dessa regler. De innebär inga nya administrativa kostnader, utan åtgärderna som föreslås innebär om- eller nybyggnation eller inköp av nya burar för att uppfylla utrymmeskraven. Bedömningen om åtgärderna och kostnaderna som följer av dessa står i direkt proportion till företagets storlek är svår att göra, eftersom en helt klar bild över omfattningen och storleken på företagen för sällskapskaniner saknas. Det är från djurskydds- och djuromsorgssynpunkt av största vikt att reglerna kommer till stånd eftersom syftet är att förbättra välfärden för kaniner med tanke den forskning som kommit under de senare åren.

C Samråd

13. Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

När det gäller förslagen till nya bestämmelser för sällskapsfåglar har det funnits en arbetsgrupp där Zoorf och Svensk Fågelhobby var representerad. Frågan diskuterades även i Jordbruksverkets djurskyddsråd med speciellt inbjudna veterinära experter samt Zoorf och Svensk Fågelhobby.

Vid framtagandet av nya föreskrifter för kaniner som används för kött, päls- och ullproduktion fanns en referensgrupp som representerade näringen.

D Kontaktperson

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Christina Lindgren 036-156107 Christina.lindgren@jordbruksverket.se
--

Referenser:

Combes S, Postollec G, Cauquil L, Gidenne T. 2010. Influence of cage or pen housing on carcass traits and meat quality of rabbit. *Animal*, Feb 4(2): 295-302.

Doolen M. 2011. Natural Birdmanship – Understanding/Treating Behavior Problems in Imprinted Birds. Oakhurst Veterinary Hospital.

Lehman M. 1984. Beurteilung der Tiergerechtigkeit handelsüblicher Batteriekäfige für Mastkaninchen. Bern: Report Swiss Federal Veterinary Office.

Lidfors L. 1997. Behavioural effects of environmental enrichment for individually caged rabbits *Applied Animal Behaviour Science* 52: 57-62.

Meehan C.L och Mench J.A. 2002. Environmental enrichment affects the fear and exploratory responses to novelty of young Amazon parrots. *Applied Animal Behaviour Science* 79: 75-88

Meehan C.L., Millam J.R., Mench J.A. 2003. Foraging opportunity and increased physical complexity both prevent and reduce psychogenic feather picking by young Amazon parrots. *Applied Animal Behaviour Science* 80: 71-85.

Oviatt L.A. och Millam J.R. 1997. Breeding behavior of captive Orange-winged Amazon parrots. *Exotic Bird Report* 9: 6-7.

Sisterman R. 2000. Untersuchung zur Sexuellen Prägung Handaufgezogener Grosspapageien. Institut für Biologie II/Lehrstuhl für Zoologie-Tierphysiologie, Aachen.

Schmidt R., Doherr M.G., Steiger A. 2006. The influence of the breeding method on the behaviour of adult African grey parrots (*Psittacus erithacus*). *Applied Animal Behaviour Science* 98: 293-307.

Snyder N.F.R., Wiley J.W., Kepler C.B. 1987. The Parrots of Luquillo: Natural History and Conservation of the Puerto Rican Parrot. The Western Foundation of Vertebrate Zoology, Los Angeles, CA. USA.